

4. Шамсутдинова Е. Л. Некоторые способы интенсификации экспрессивности в англоязычных рекламных текстах : автореф. дис. ... канд. филол. наук / спец. 10.02.04 “Германские языки”. – Н. Новгород, 1992. – 16 с.

СКОРОЧЕННЯ ЯК ОДИН ЗІ СПОСОБІВ СЛОВОТВОРЕННЯ МОЛОДІЖНИХ СЛЕНГІЗМІВ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ

СТОЛЯРЧУК О. В.

Макіївський економіко-гуманітарний інститут

Плин сучасного життя стає все більш динамічним та швидким, тому сучасні індустріально-розвинені суспільства швидко змінюються, це віддзеркалюється й у мові, а точніше в її словесній оболонці, яка стає в подібних суспільствах дуже рухомою, внаслідок чого за період життя одного покоління його словниковий склад зазнає серйозних змін не тільки в сенсі збільшення або зменшення обсягу, але і в сенсі зміни цілих блоків слів і виразів на інші, можливо, навіть близькі за значенням, але інші за звучанням. Проте слід зазначити, що сучасна культурно-історична епоха відзначається наявністю в ній такої особливої соціально-демографічної групи, як молодь, яка ніколи так яскраво не виділялася. Молодь – це група людей, уже не дітей, але ще не дорослих, основним заняттям яких є здобування освіти, підготовка до майбутньої професійної діяльності. Такий подвійний соціальний стан молоді приводить, з одного боку, до утворення ними молодіжних субкультур як соціальних просторів, на яких збираються рівні за віком, статусом, соціальним становленням, родом занять і т. ін.; просторів, де молоді люди мають можливість самореалізуватися і відпрацювати соціальні ролі, а, з другого боку, до вироблення ними своєї власної мови на основі їхньої рідної мови, якою розмовляють вони всі. Водночас слід зазначити, що субкультури не є абсолютно замкненими, ізольованими утвореннями. Це приводить до того, що субкультурні сленгові мови не є “закритими”, використовуваними і зрозумілими лише вузькому колу людей, вони входять до конкретної культури, проникають і взаємодіють з так званою літературною мовою, або збагачуючи, або засмічуючи останню [1, с. 22]. Тому вивчення молодіжного лексикону є актуальним.

Метою цієї роботи є визначити способи скорочення сленгізмів англійського, німецького, українського та російського молодіжного сленгу. Завданнями роботи є розглянути поняття “молодіжний сленг”, встановити та порівняти способи скорочення в англійському, німецькому, українському та російському молодіжному слензі.

Різні аспекти сленгу вивчалися такими видатними англійськими, німецькими, українськими та російськими дослідниками, як Ерік Патрідж, Генрі Луї Менкен, Гельмут Генне, Герман Еманн, Майкл Фрейденк, В.В. Хом’яков, Л. Ставицька, Т. М. Кондратюк, Т. М. Беляєва, І. Гальперін, Є. В. Розен та ін.

Молодіжний сленг являє собою ряд слів і виразів, властивих і часто вживаних молодими людьми, але які не сприймаються дорослими як хороші, загальноживані або літературні. Ці слова і вирази стають сленговими не тільки за-

вдяки їх часом нетрадиційному написанню або словотворенню, але передусім тому, що їх уживає більш-менш обмежене коло людей і, по-друге, ці слова і вирази привносять у мову особливий смисловий відтінок або “аромат” [4, с. 169].

Сленг – це не шкідливий паразитичний наріст на тілі мови, який висушує, забруднює і вульгаризує усне мовлення того, хто ним користується, а органічна та якою мірою, мабуть, необхідна частина цієї системи [1, с. 40].

Молодіжний сленг нікому не нав’язується, він просто існує. Але для того, щоб бути включеним у молодіжне співтовариство, стати в ньому “своїм”, молодій людині треба не тільки бути молодим за віком, але також і говорити мовою, властивою її віковій групі, а саме володіти і користуватися молодіжним сленгом. Цей сленг по-своєму кодує, зберігає і передає інформацію від однієї молоді людини до іншої [4, с. 171].

Спираючись на вищенаведене, вважаємо доцільним відзначити, що молодіжний сленг – це сленг, який активно використовує сучасна молодь для того, щоб висловити свого роду протест проти навколишньої дійсності, проти типізації і стандартизації. Головна мета молодіжного сленгу – відобразити реалії життя підлітків, їх бачення світу. Найхарактерніша риса молодіжного сленгу різноструктурних мов – гіперболізація та підвищена експресивність, а також семантичний гумор, схильний до вульгаризації.

На думку лінгвіста Є. О. Коломійця, молодіжна мова еліптична: молоді люди, як правило, не вживають “зайві”, такі, що не мають суб’єктивної значимості слова. В ній можна знайти багато прикладів натяків і недомовок. Основою будови семантико-синтаксичної схеми висловлення в молодіжній мові (як і в повсякденно-розмовній) є дієслово. Але синтаксична будова висловлень в усному спілкуванні представників молодіжних груп синтаксично спрощена до простого двоскладного або односкладного речення [5, с. 6].

Сленг неможливо ні заборонити, ні скасувати. Він змінюється з часом, одні слова вмирають, інші – з’являються так само, як і в будь-якій іншій мові. Звичайно ж, це – погано, якщо сленг повністю замінює людині нормальну мову, але увияти сучасну молоду людину зовсім без сленгу неможливо. Головні переваги, якими володіє сленг – виразність і стислість. Не випадково зараз сленг застосовується у пресі та літературі для надання мові жвавості та яскравості.

Бажання максимально пришвидшити темп спілкування відобразилося у способах словотворення молодіжних сленгізмів. А саме, широкого розповсюдження набули **скорочення**. Розглянемо більш детально різноманітні типи будови скорочень [3, с. 38]:

1. Скорочення слів, за якого первинне значення слова збережене – усічення. Такий спосіб не створює лексеми з новими значеннями, а лексеми з новою стилістичною значущістю. Можна виділити такі види усічення:

а) створення нового слова зі складу (рідше, з двох) оригінального слова, яке може втратити свій початок – афезис: **нім.**: *Tschuldigung* “*Entschuldigung*” – вибачте [11];

б) випадіння одного або кількох звуків у кінці слова – апокопа: **англ.**: *Dino* “*dinosaur*”, *armo* “*armoured*”, *termo* “*termination*”, *grad* “*graduate*”, *techno* “*technological*”, *doc* “*doctor*”, *fab* “*fabulous*”, *psycho* “*psychopath*”, *demo* “*demonstration*”, *crim* “*criminal*”, *homo* “*homosexual*”, *mike* “*microphone*” [13];

нім.: *Funzen* “funktionieren”, *der Tacho* “der/das Tachometer”, *der Transi* “Transvestit”, *das Ziggi* “Zigarette” [9]; **укр.:** фан – фанатик, демо – демонстрація, запор – автомобіль марки “Запорожець” [6]; **рос.:** абитура – абитуранты, бутер – бутерброд, галюн – галлюцинация, депра – депрессия, инфа – информация [8];

в) втрата одного або більше звуків із середини слова – синкопа:

Англ.: *thx, thxs* “thanks”, *qt* “quiet” [13];

2. Побудова нового слово з початкових літер словосполучення. Цей тип називають початковим скороченням або аббревіацією:

а) якщо скорочена письмова форма читається так, ніби це було б звичайне слово, і подібна до слова, це називають акронім: **англ.:** *CRAFT* “can't remember a fucking thing” – метафорично – нещастя, яке викликає втрату пам'яті, *KAMU* “kiss and make up” – позначення легковажних стосунків, *FRED* “fucking ridiculous economic disaster” – економічна криза, *CYA* “cover your ass”, *DILLIGAS* “Do I look like I give a shit?”, *KISS* “keep it simple, stupid” – не зважай [13]; **нім.:** *MOF* “Menschen ohne Freunde” – людина без друзів [11]; **укр.:** *ідіот* “ідеальний друг і офігенний товариш” – іронічно по відношенню до товариша [7]; **рос.:** *ЕВПОЧЯ* “Если Вы Поняли, О Чем Я”, *ЕМНИМС* “Если Мне Не Изменяет Мой Склероз”, *ЕМНИП* “Если Мне Не Изменяет Пам'ять” [8];

б) інша підгрупа складається зі слів з початковим скороченням та збереженням буквеного читання: **англ.:** *CI* “confidential informantion” – таємниця, *IIRC* “If I Recall Correctly”, *TTYL* “talk to you later” [13]; **нім.:** *DKA* “Deutscher Korrekter Abzug” – мовний вислів для позначення, що хтось когось перевершив [9]; **укр.:** *ГП (ГеПе)* “гидотна потвора” – образливо щодо людини, *КБТ (Кабете)* “Кого б трахнути”, *КСП* “Кабінет Стратегічного Призначення” – туалет, *ОБС* “Одна Баба Сказала” – про ненадійне джерело інформації [6]; **рос.:** *АПВС* “А, начуму ви спг'ашиваете?” (імітація єврейського акценту), *АФК* – використовується як попередження перед тим, як покинути своє місце, піти куди-небудь, бути недоступним, походить від англ. *Away From Keyboard* – далеко від клавіатури [8]; В) термін аббревіація може бути також використаний для скороченої форми письмового слова або фрази, що використовується в тексті замість цілого для економії місця та зусиль: **англ.:** *xtc* “ecstasy”, *gr8* “great”, *kthxbai* “Okay, thanks, bye.” [13]. Такий спосіб скорочення характерний для так званої мови SMS. Мова SMS або Textese (також відома, як txtese, chatspeak, txt, txtspk, txtk, txto, texting мова, або розмова про txt) є терміном для скорочень і сленгу, звичайно необхідного внаслідок стислості обсягу текстових повідомлень з мобільного телефону, так званих SMS. Мова SMS також поширена в Інтернеті, включаючи електронні листи і миттєвий обмін повідомленнями. Це може бути уподібнене ребусам, які використовують лише картинки і літери або числа, щоб представити цілі слова (наприклад, “i <3 u”, який використовує піктограму серця для позначення любові і буква u замінює тебе) [12].

Наприклад: *g = -ing*, (ex: *txg = texting*, *rung = running*, *etg = eating*); *d = -ed* (ex: *wlkd = walked*, *wrkd = worked*, *opnd = opened*); *y = -ly* (ex: *usaly = usually*, *actvy = actively*, *nety = neatly*); *r = -er* (ex: *txr = texter*, *wlkr = walker*, *runr = runner*, *lvr or luvr = lover*) [10].

Для слів, у яких немає загального скорочення, користувачі звичайно видаляють голосні зі слова, і читач зобов'язаний інтерпретувати послідовність приголосних, повторно додаючи голосні. Такий спосіб скорочення слів може співвідноситися із синкопою. Наприклад: *alws = always, wndr = wonder* [10].

Читач має інтерпретувати скорочені слова залежно від контексту, в якому це використовується, оскільки є багато прикладів слів або фраз, які використовують ті самі скорочення. Наприклад: *lol* може означати *laughing out loud, lots of love* або *little old lady* залежно від контексту, в якому воно використовується [10].

Контекст є ключовим в інтерпретації *textese*, тоді як його брак критики вважають основною причиною, щоб не використовувати мову SMS. Мета мови SMS полягає в тому, щоб використовуючи найменшу кількість знаків, передати повідомлення, і хоча це займає менше часу при написанні, але потрібно більше часу, щоб прочитати такі повідомлення [12].

У російській та українській мовах теж існують приклади мови SMS: **рос.:** – *ться* змінюють на *-ца*: *напица, купаца*; не враховують німі приголосні: *сонце, здраствуй* [8].

Характерною ознакою молодіжного сленгу є також модифікація значної кількості аббревіатур – дезабревіація: **нім.:** *ARD = Allgemeines ratloses Durcheinander* “загальний безлад і плутанина” (від *Arbeitsgemeinschaft der Öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland* “Робоча співдружність суспільно-правових мовних станцій Федеральної Республіки Німеччина” – найбільша телерадіокомпанія ФРН); *BMW = Bayern müssen warten* “Баварці повинні чекати” (від *Bayerische Motorenwerke* – “Баварські моторні заводи”, *БМВ* – німецький виробник автомобілів і мотоциклів) [11]; **укр.:** *ПК = повний кайф* (від *персональний комп'ютер*) [7]; **рос.:** *у. е. = убитые еноты* (від *условные единицы*) – долари [8].

Як бачимо це також один із способів інтерпретації та наближення до свого мовного ареалу запозичених іноземних аббревіацій: **укр.:** *ББС = баба бабі сказала* (від *BBC – Британська Телерадіомовна Корпорація*) [7]; **рос.:** *ИМХО = Имею Мнение, Хрен Оспорить* – альтернативне розшифрування запозиченої англ. аббревіатури *ИМНО – in my humble opinion* – на мою скромну думку [8].

Значна кількість скорочень та аббревіацій характерна для комп'ютерного спілкування, бесіди в мережі Інтернет та текстових повідомлень. У живому спілкуванні молодь активно використовує лише перший тип скорочення, тоді як аббревіації використовуються значно рідше.

Отже, молодіжний сленг зайвий раз підтверджує, що структура мови відображає соціальну гетерогенність структури суспільства. У ньому знайшли втілення багато соціальних процесів і соціально-психологічні настанови суспільства. Значну частину одиниць молодіжного сленгу становлять ті лексичні одиниці, які фактично є дублетами нейтральних або розмовних одиниць. Ці лексичні одиниці не актуальні для офіційного спілкування.

Усі новоутворені слова в молодіжному слензі повинні відповідати основним вимогам сленгу, а саме бути яскравими, привертати увагу слухача та надавати можливість виділитися, але водночас бути лаконічними. Ці вимоги є основними для того, щоб нове слово ввійшло в молодіжну мову та набуло популярності серед молоді.

До перспектив дослідження належить аналіз та порівняння способів утворення сленгових одиниць у різноструктурних мовах, дослідження зміни лексичного складу молодіжного сленгу в діахронічному зрізі та інші.

ЛІТЕРАТУРА

1. Береговская Э. М. Молодежный сленг : формирование и функционирование / Э. М. Береговская // Вопросы языкознания. – М. : Наука, 1996. – Вып. 3. – С. 32–41.
2. Борисова-Лукашанец Е. Г. О лексике современного молодежного жаргона / Е. Г. Борисова-Лукашанец // Литературная норма в лексике и фразеологии. – М., 1983. – Вып. 3. – С. 32–37.
3. Елисеева В. В. Лексикология английского языка / В. В. Елисеева. – СПб. : СПбГУ, 2003. – 46 с.
4. Левикова С. И. Молодежный сленг как своеобразный способ вербализации бытия / С. И. Левикова // Бытие и язык. – Новосибирск, 2004. – С. 167–173.
5. Коломиец Е. А. Русско-немецкий словарь современного молодежного жаргона : около 2000 слов и выражений / Е. А. Коломиец. – М. : АСТ: Восток-Запад, 2005. – 326 с.
6. Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу / Упор. Т. М. Кондратюк. – Х. : Фоліо, 2006. – 350 с.
7. Ставицька Л. Український жаргон. Словник / Леся Ставицька. – К. : Критика, 2005. – 494 с.
8. Словарь сленга. Молодежный сленг. – Режим доступу : http://slanger.ru/?mode=library&г_id=3
9. BBC : Cool German. – Режим доступу : <http://www.cord.edu/faculty/rawson/AMLAstudentprojects/ekkuagle/BBC%20%20Languages%20-20Cool%20German.htm>
10. National Texting Registry. – Режим доступу : <http://www.nationaltextingregistry.us/>
11. Online Wörterbuch Jugendsprache-Deutsch. – Режим доступу : <http://www.ats-group.net/woerterbuecher/woerterbuch-deutsch-jugendsprache.html>
12. SMS language. – Режим доступу : <http://en.wikipedia.org/wiki/Textese>
13. The Online Slang Dictionary (American and English slang). – Режим доступу : <http://onlineslangdictionary.com/>

КОНТРАСТИВНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СТИЛЮ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

ШАШКІНА Н. І., ЛАЗУРЕНКО Л. А., ДРУЖИНІНА Л. В.

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Вивчення особливостей науково-технічного стилю сучасних мов є одним із пріоритетних напрямків лінгвістичної науки. Стійкий інтерес зумовлюється не лише соціальною значущістю цього засобу мовного представлення знань конкретних сфер діяльності людини, але й тим, що наукова і технічна література – наймобільніша складова будь-якої із сучасних мов, що відбиває поступальний рух науково-технічного прогресу. Саме тут відбуваються зрушення лексичної системи як на рівні семантики, так і на рівні способів найменування, оскільки термінологічна номінація невід’ємна від процесу наукового пізнання й перетворення реальної дійсності.